

Udsathed for vold og andre former for kriminalitet

Offerundersøgelserne 2005-2023. Hovedtal.

Indhold

1	Indledning	3
1.1	Undersøgelsens data og metode	3
1.2	Ændringer i spørgeskemaet	6
2	Tyveri	8
3	Indbrud i private hjem	10
3.1	Indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus	13
3.2	Indbrud i sommerhus eller fritidshus	13
4	Hærværk	15
5	Vold	17
5.1	Partnervold	19
6	Psykisk vold	21
7	Voldtægt	23
8	Øvrige seksuelle krænkelser	26
9	Kriminalitet begået på internettet	28
10	Bekymring for kriminalitet	30
11	Litteratur	33
12	Bilag	34

I denne rapport opsummeres resultater vedrørende de seneste 19 års undersøgelser af befolkningens udsathed for vold og andre former for kriminalitet (offerundersøgelser), og der gives en beskrivelse af de overordnede udviklingstendenser. Analyserne er foreløbige og vil i en senere rapport blive uddybet og kommenteret yderligere.

I rapporten belyses befolkningens udsathed for tyveri, indbrud, hærværk, vold, herunder partnervold, psykisk vold, voldtægt, øvrige seksuelle krænkelse samt kriminalitet begået på internettet. Det skal understreges, at det er befolkningens oplevelser, der aflæses. Disse oplevelser er ikke nødvendigvis i overensstemmelse med den juridiske afgrænsning af kriminalitet. I rapportens sidste afsnit belyses befolkningens bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet samt den generelle bekymring for kriminalitet i samfundet.

Langt de fleste spørgsmål i undersøgelsen omhandler befolkningens udsathed for kriminalitet inden for de seneste 12 måneder forud for besvarestidspunktet. Spørgeskemabesvareelserne er indhentet løbende gennem året. Undersøgelsen i 2020, 2021 og 2022 omfatter dermed perioder med nedlukning af samfundet grundet COVID-19. Det vides fra andre undersøgelser, at kriminalitetsbilledet ændrede sig i Danmark i perioder med nedlukninger grundet pandemien (se bl.a. Balvig & Holmberg 2021; Ejrnæs et al. 2021; Kyvsgaard & Kruize 2021; Mannov et al. 2020).

Offerundersøgelsen er gennemført i samarbejde med Københavns Universitet og finansieret af Justitsministeriet, Rigspolitiet og Det Kriminalpræventive Råd.

1.1

Undersøgelsens data og metode

Offerundersøgelserne i 2005-2022 er gennemført som led i Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser, der samler flere emner i ét spørgeskema. De personer, der er omfattet af omnibusundersøgelserne, udvælges tilfældigt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen i alderen 16-74 år.

I 2023 er offerundersøgelsen flyttet ud af Danmarks Statistiks omnibusundersøgelser for i stedet at blive gennemført som en selvstændig undersøgelse. Dette er gjort i et forsøg på at højne svarprocenten, da en selvstændig undersøgelse giver mulighed for at kunne præsentere formålet med undersøgelsen bedre og derved i højere grad motivere de inviterede til at deltage. Det betyder også, at spørgeskemaet bliver væsentligt kortere, i og med at det ikke indeholder spørgsmål fra andre kunder som i omnibusundersøgelserne.

Det er Danmarks Statistik, der har indsamlet data til offerundersøgelsen i 2023, og ligesom tidligere år er de personer, der er omfattet af undersøgelsen, tilfældigt udvalgt via Danmarks Statistiks CPR-register, således at de udgør et tilsigtet repræsentativt udsnit af befolkningen i den ønskede aldersgruppe. I forlængelse af beslutningen om at gennemføre offerundersø-

gelsen som en selvstændig undersøgelse blev det i lyset af den demografiske udvikling i befolkningen besluttet at udvide undersøgelsens population med fem år til at omfatte personer i alderen 16-79 år frem for personer i alderen 16-74 år, som er aldersafgrænsningen i de tidligere undersøgelser. For ingen af kriminalitetsformerne i offerundersøgelsen i 2023 er der statistisk signifikante forskelle i udsathed blandt de 16-79-årige og 16-74-årige. For enkelte kriminalitetsformer, tyveri og voldtægt (kvinder), betyder udvidelsen at målgruppen, at udviklingen fra 2022 til 2023 ændres fra, at en *statistisk signifikant* større andel udsættes, til at der alene er tale om en *tendens* til øget udsathed, jf. afsnit 1.1.1 om statistisk signifikans.¹ Forskellen er nærmere beskrevet i kapitlerne om kriminalitetsformerne.

Der henvises til rapportens bilag for opgørelser af de to populationers udsathed for de forskellige former for kriminalitet, der belyses i undersøgelsen, samt de to populationers bekymring for kriminalitet.

1.1.1

Kort om statistisk signifikans

For at vurdere, om en forskel i resultater fra forskellige år kan betragtes som et tilfældigt udsving eller som en reel forskel, anvendes sædvanlige tests for statistisk signifikans. Disse indebærer, at der stilles krav om, at sandsynligheden for, at de fundne forskelle beror på tilfældigheder frem for at afspejle reelle forandringer, skal være mindre end fem pct., før forskellene betragtes som reelle. Hvorvidt dette bliver resultatet af testen, afhænger naturligvis af, hvor stor en forskel der er mellem resultaterne, men det afhænger i høj grad også af antallet af observationer, der ligger til grund for beregningerne. Baseres beregningerne på et stort antal observationer, skal forskellen mellem resultaterne ikke være særlig stor for at være statistisk signifikant, mens det forholder sig omvendt, hvis beregningerne baseres på et lille antal observationer. Relativt få observationer skaber en større statistisk usikkerhed.

Det angives i rapporten, når resultaterne er statistisk signifikante. Når dette ikke er angivet, er de viste forskelle altså ikke med acceptabel sikkerhed udtryk for reelle forskelle.

Såfremt de årlige målinger tyder på konsekvente forandringer, udtrykkes dette i rapporten som en tendens, idet der så kan være grund til at antage, at der er tale om reelle forskelle, som blot er baseret på for få observationer til at blive statistisk signifikante. Betegnelsen tendens anvendes dog kun, hvis de statistiske tests viser, at der er under ti pct. sandsynlighed for, at forskellen mellem to resultater er en tilfældighed. Hvis ikke dette er tilfældet, anvendes vagere formuleringer såsom 'der er tegn på' og lignende.

¹ Det fremgik ved en fejl af en tidligere version af rapporten, at dette også var tilfældet for bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet.

Tabel 1 viser stikprøvestørrelsen, antallet af gennemførte besvarelser og svarprocenten de enkelte år. I 2023 udgør nettostikprøven 29.871 personer, hvoraf 13.698 personer indgår i undersøgelsen ved at have besvaret spørgeskemaet.² Dette giver en svarprocent på 46, hvilket er højere end i 2022 men lavere end i de øvrige forudgående år. Det lader således til, at det har en positiv indvirkning på svarprocenten at gennemføre offerundersøgelsen som en selvstændig undersøgelse, men den nye fremgangsmåde er ikke nok til at stoppe den generelle udfordring med faldende svarprocenter, der er i store befolkningsundersøgelser verden over.

Tabel 1

Stikprøvestørrelse, antal gennemførte besvarelser og svarprocent fordelt efter år, 2005-2023.

	Nettostikprøve	Antal besvarelser	Svarprocent
2005	18.238	11.668	64 %
2006	17.996	11.588	64 %
2007	17.796	11.653	65 %
2008	17.947	11.716	65 %
2009	18.268	11.521	63 %
2010	18.389	11.635	63 %
2011	18.185	11.745	65 %
2012	18.251	11.568	63 %
2013	18.314	11.415	62 %
2014	18.910	11.441	61 %
2015	18.845	11.492	61 %
2016	20.441	12.162	59 %
2017	21.169	11.710	55 %
2018	21.412	11.295	53 %
2019	22.894	11.385	50 %
2020	25.122	13.254	53 %
2021	25.687	12.397	48 %
2022	27.867	11.332	41 %
2023	29.871	13.698	46 %
2005-2023	395.602	224.675	57 %

² Stikprøvestørrelsen i 2023 afviger en smule fra det, der er angivet i en tidligere version af rapporten.

Danmarks Statistik har udarbejdet en personvægt for hver af respondenterne i undersøgelsen for hermed at forsøge at tage højde for eventuelle skævheder i datamaterialet. Frem til juli 2007 var vægten baseret på oplysninger om personernes køn, alder, husstandstype, region (tre områder) og boligens art. Denne vægtning blev derefter ændret, blandt andet foranlediget af indførslen af forskerbeskyttelsesordningen. De aktuelle personvægte er baseret på oplysninger om personernes køn, alder, familietype, indkomst (familiens), socioøkonomisk klassificering, region (fem områder), herkomst og uddannelse.³

1.2

Ændringer i spørgeskemaet

Fra og med 2005 har spørgeskemaet til offerundersøgelsen indeholdt spørgsmål om udsathed for vold, tyveri og hærværk samt spørgsmål om bekymring for kriminalitet. I årene derefter er der tilføjet nye spørgsmål og ændret i de eksisterende.

I offerundersøgelserne er omfanget af partnervold traditionelt undersøgt ved at se på, hvor stor en andel af respondenterne der har svaret bekræftende på spørgsmålet om udsathed for vold, og som samtidig har angivet, at gerningspersonen ved det seneste voldstilfælde var en på besvarelestidspunktet nuværende eller tidligere partner. Dette giver en lavere forekomst af partnervold sammenlignet med andre undersøgelser, hvilket givetvis hovedsageligt skyldes, at definitionen af vold i offerundersøgelserne er sprogligt mere kortfattet afgrænset, mindre specificerende og implicit mere fokuseret på den relativt alvorligere del af volden.⁴ I offerundersøgelserne bliver voldsopfrene kun bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldsepisode. Det vides derfor ikke, om de ofre for partnervold, der er blevet udsat for vold flere gange, i alle tilfælde er blevet det af en nuværende/tidligere partner, ligesom noget af den vold, de øvrige voldsopfre har oplevet ud over det seneste tilfælde, kan være begået af en partner. Blandt andet derfor, og fordi det generelle spørgsmål om udsathed for vold er formuleret således, at volden skal have været så alvorlig, at offeret blev bange, er der i 2023 tilføjet et nyt separat spørgsmål til offerundersøgelserne om udsathed for partnervold. Det nye spørgsmål lyder: ”Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for, at din nuværende eller tidligere partner med vilje har skubbet dig hårdt, slået, sparket eller på anden måde udsat dig for fysisk vold?”, og det bliver i bekræftende fald – ligesom det generelle voldsspørgsmål – fulgt op af en række underspørgsmål vedrørende de nærmere omstændigheder ved den seneste episode.

Som et supplement til spørgsmålet om indbrud i private hjem er der i 2023 tilføjet et spørgsmål om udsathed for indbrud i henholdsvis ’garage, kælder, loftsrum eller udhus’ og ’sommerhus eller fritidshus’ samt spørgsmål om anmeldelsestilbøjeligheden i sådanne tilfælde.

³ For en mere detaljeret gennemgang af undersøgelsens data og metode frem til og med 2021, herunder årsager til bortfald og vægtning af data, se Pedersen et al. 2022.

⁴ For yderligere se kapitel 9 i rapporten "[Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022](#)".

Tabel 2 giver et overblik over de forskellige tilføjelser og ændringer, der er foretaget i spørgsmålene i offerundersøgelsen gennem tiden.

Tabel 2

Årlige tilføjelser/ændringer angående kriminalitetens art i offerundersøgelserne.

Tilføjet i år	Kriminalitetens art og bekymring for kriminalitet	Senere ændringer
2005	Vold	Vold som hadforbrydelse på baggrund af racisme og offerets seksuelle orientering tilføjet i 2008. Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets kønsidentitet tilføjet i 2019. Vold som hadforbrydelse på baggrund af offerets religion tilføjet i 2020. Vold som hadforbrydelse på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022. Separat spørgsmål om partnervold tilføjet i 2023.
2005	Tyveri	Se under indbrud.
2005	Hærværk	Hærværk som hadforbrydelse på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet samt religion tilføjet i 2020. Hærværk som hadforbrydelse på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022.
2005	Bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet	
2008	Voldtægt (oprindeligt 'tvangssamleje')	Som følge af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning er spørgsmålsformulering vedrørende ud-sathed for voldtægt ændret i 2021.
2008	Røveri	Udgået i 2015.
2012	Indbrud	Spørgsmål om indbrud tilføjet som underspørgsmål til spørgsmålet om tyveri i 2012. Spørgsmålene om indbrud separeret fra spørgsmålene om tyveri i 2021. Separate spørgsmål om indbrud i 'garage, kælder loftsrum eller udhus' og 'sommerhus eller fritids-hus' tilføjet i 2023.
2015	Bekymring for kriminalitet og vold i samfundet	
2018	Kriminalitet begået på internettet	Hadefulde ytringer på internettet på baggrund af racisme, offerets seksuelle orientering, kønsidentitet samt religion tilføjet i 2020. Hadefulde ytringer på internettet på baggrund af et handicap hos offeret tilføjet i 2022.
2019	Øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt	Sextortion/sexafpresning tilføjet i 2020.
2020	Psykisk vold	

2 Tyveri

I offerundersøgelsen i 2021 blev tyveri og indbrud for første gang forsøgt adskilt for at give et billede af tyveritallene alene, og der blev inkluderet nye, separate spørgsmål om indbrud i privat beboelse, jf. kapitel 3. Adskillelsen af tyveri- og indbrudstallene er bibeholdt sidenhen. Det er kun muligt at opdele tyveri- og indbrudstallene tilbage til 2012.⁵

Tabel 3

Ofre for tyveri (ekskl. indbrudstyveri), 2012-2023.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal ⁶
2012	10,3 %	(9,8 % - 10,9 %)	426.000	(403.000 - 449.000)	1093
2013	9,4 %	(8,9 % - 9,9 %)	390.000	(368.000 - 413.000)	982
2014	8,8 %	(8,1 % - 9,5 %)	365.000	(334.000 - 395.000)	470
2015	8,1 %	(7,4 % - 8,8 %)	342.000	(311.000 - 370.000)	443
2016	8,9 %	(8,2 % - 9,6 %)	375.000	(346.000 - 407.000)	479
2017	8,1 %	(7,4 % - 8,8 %)	344.000	(314.000 - 374.000)	438
2018	7,9 %	(7,2 % - 8,6 %)	338.000	(307.000 - 368.000)	415
2019	8,2 %	(7,5 % - 8,9 %)	352.000	(320.000 - 381.000)	426
2020	7,1 %	(6,5 % - 7,7 %)	306.000	(278.000 - 331.000)	443
2021	4,8 %	(4,3 % - 5,4 %)	209.000	(184.000 - 230.000)	256
2022	5,6 %	(5,0 % - 6,2 %)	240.000	(215.000 - 267.000)	266
2023	6,3 %	(5,9 % - 6,7 %)	292.000	(272.000 - 309.000)	762

I 2023 angiver 6,3 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen, at de har været udsat for tyveri inden for det seneste år, hvilket svarer til 272.000-309.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år.⁷ Sammenlignet med 2022 er der en tendens til øget udsathed, som dog skal ses i

⁵ Dette skyldes, at der i årene før 2012 blev spurgt til tyveri og indbrud samlet. Se Pedersen et al. 2021 for opgørelser over tyveri i perioden 2005-2011.

⁶ Det uvægtede antal tyveriofre i stikprøven varierer, hvilket ikke kun skyldes, at andelen af ofre varierer, men også at der i nogle år er spurgt til udsathed for tyveri i flere måneder end andre år.

⁷ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de seneste 12 måneder nogen, der har stjålet eller forsøgt at stjæle penge eller ting, som tilhørte dig?"

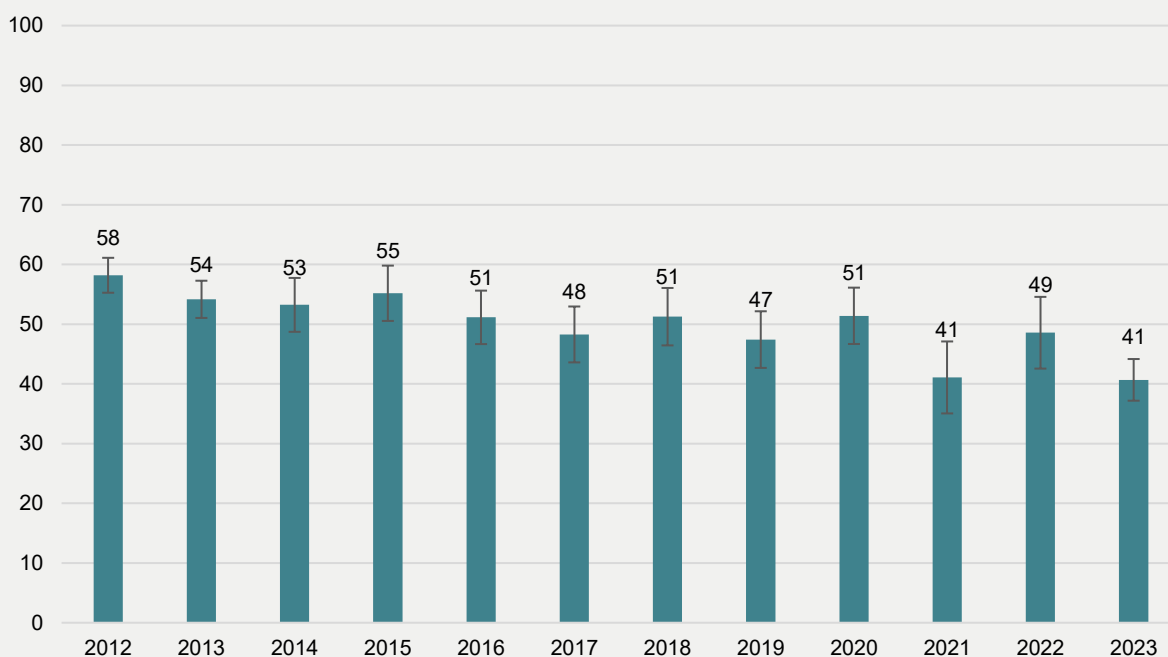
lyset af den udvidede målgruppe, jf. afsnit 1.1. Betragtes alene de 16-74-åriges udsathed for tyveri, er udviklingen fra 2022 til 2023 statistisk signifikant, se evt. også rapportens bilag. I et længere tidsperspektiv er andelen, der i 2023 oplyser at have været udsat for tyveri – for begge aldersgrupper – statistisk signifikant mindre end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set og end i 2019, som er det sidste hele år at sammenligne med inden COVID-19.

Det er uvist, om – og i hvilken udstrækning – ændringerne af spørgeskemaet i 2021 har påvirket andelen af respondenter, der i 2021-2023 angiver at have været udsat for tyveri, se Pedersen et al. 2022 for mere herom. Udviklingen i befolkningens udsathed for tyveri er dog i overensstemmelse med udviklingen i antallet af politiregistrerede tyverier de seneste år.⁸

Figur 1 viser anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri. Blandt de adspurgte i 2023 angiver 41 pct. af ofrene for tyveri, at de har anmeldt tyveriet til politiet, eller at politiet har fået kendskab til det på anden vis. Anmeldelsestilbøjeligheden for tyveri er statistisk signifikant mindre i 2023 end i 2022 og de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.

Figur 1

Pct. af ofre for tyveri der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2012-2023, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

⁸ Antallet af politiregistrerede tyverier afgrænses her til anmeldelser af brugstyveri, tyveri fra bil, båd m.v. og tyverier i kategorien 'andre tyverier', jf. Danmarks Statistik (www.statistikbanken.dk).

3 Indbrud i private hjem

Fra og med 2012 er befolkningens udsathed for indbrud undersøgt særskilt, og fra og med 2021 er der stillet nye, separate spørgsmål om indbrud. Andelen af respondenter, der angiver at have været udsat for indbrud, er anført i tabel 4.

Tabel 4

Ofre for indbrud, 2012-2023.⁹

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2012	3,6 %	(3,3 % - 4,0 %)	149.000	(135.000 - 163.000)	423
2013	3,6 %	(3,2 % - 3,9 %)	148.000	(134.000 - 162.000)	425
2014	3,5 %	(3,1 % - 4,0 %)	147.000	(127.000 - 166.000)	212
2015	3,0 %	(2,5 % - 3,4 %)	128.000	(107.000 - 144.000)	182
2016	3,6 %	(3,1 % - 4,0 %)	149.000	(130.000 - 170.000)	204
2017	2,9 %	(2,5 % - 3,4 %)	125.000	(106.000 - 143.000)	177
2018	2,8 %	(2,4 % - 3,2 %)	119.000	(101.000 - 139.000)	158
2019	3,2 %	(2,7 % - 3,6 %)	138.000	(117.000 - 156.000)	181
2020	2,4 %	(2,0 % - 2,7 %)	102.000	(86.000 - 117.000)	157
2021	1,9 %	(1,6 % - 2,3 %)	82.000	(68.000 - 97.000)	119
2022	2,2 %	(1,8 % - 2,5 %)	93.000	(76.000 - 109.000)	109
2023	2,1 %	(1,8 % - 2,3 %)	96.000	(85.000 - 107.000)	263

I tolkningen af antallet af ofre for indbrud skal man være opmærksom på, at ét indbrudstyveri i en bolig ofte opleves af alle beboerne. Man taler om en “husstandseffekt”, som indebærer, at der vil være færre husstande end individer, der har været udsat for indbrudstyveri. I 2023 er det 2,1 pct. af respondenterne, der har oplevet at være udsat for indbrud inden for det

⁹ Enkelte estimater for antallet af ofre afviger en smule fra tidligere års rapporter som følge af mere dybdegående analyser på området.

seneste år, hvilket svarer til 85.000-107.000 ofre i alderen 16-79 år – eller knap 50.000 husstande.¹⁰ Denne andel adskiller sig ikke statistisk signifikant fra andelen i 2022, men den er statistisk signifikant mindre end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set og end i 2019, som er det sidste hele år at sammenligne med inden COVID-19.¹¹

Det er uvist, om – og i hvilken udstrækning – de nye indbrudsspørgsmål har påvirket andelen af respondenter, der i 2021-2023 angiver at have været udsat for indbrud. Antallet af anmeldelser for indbrud og en anden dansk undersøgelse tyder dog på, at antallet af indbrud er faldet støt efter 2009 (Kruize & Kyvsgaard 2021), og at antallet i 2021-2023 er på det laveste niveau målt i en lang årrække, jf. Danmarks Statistik (www.statistikbanken.dk).

¹⁰ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de seneste 12 måneder nogen, der har begået indbrud eller forsøgt at begå indbrud i dit hjem? Med indbrud menes, at en person uberegtiget har skaffet sig adgang til dit hjem. Her tænkes kun på dine stuer og ikke udhus, garage, loft og kælder."

Husstandseffekten er her beregnet ved, at det samlede antal indbrudsofre i befolkningen i 2023 er divideret med det gennemsnitlige antal beboere pr. husstand, som i 2023 var omtrent to beboere pr. husstand.

¹¹ Det uvægtede antal indbrudsofre i stikprøven varierer i undersøgelsesperioden, hvilket ikke kun skyldes, at andelen af ofre varierer, men også at der i nogle år er spurgt til udsathed for indbrud i flere måneder end andre år.

Blandt de adspurgte i 2023 angiver 82 pct. af ofrene for fuldbyrdet indbrud, at de har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, jf. tabel 5. Denne andel er statistisk signifikant mindre end i årene inden COVID-19 pandemien (2014-2019).¹²

Tabel 5

Pct. af ofre for fuldbyrdet indbrud og indbrudsforsøg, der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2014-2023.

	Andel fuldbyrdede indbrud anmeldt til politiet	Andel indbrudsforsøg anmeldt til politiet	Andel indbrud og indbruds- forsøg anmeldt til politiet
2014	91 %	65 %	83 %
2015	90 %	57 %	81 %
2016	90 %	49 %	78 %
2017	89 %	57 %	80 %
2018	93 %	62 %	83 %
2019	90 %	60 %	79 %
2020	84 %	58 %	73 %
2021	73 %	76 %	74 %
2022	75 %	52 %	65 %
2023	82 %	32 %	62 %

Variationen i anmeldelsestilbøjeligheden for fuldbyrdede indbrud kan hænge sammen med værdien af det stjålne. Andelen, der i 2023 angiver at have mistet mindre end 5.000 kr. ved indbruddet, er på niveau med andelen i 2020, men mindre end i 2021 og 2022.

Med hensyn til indbrudsforsøg er der sket et fald i anmeldelsestilbøjeligheden i 2023 sammenlignet med tidligere år, da kun 32 pct. af ofrene angiver, at det er anmeldt til politiet. Anmeldelsestilbøjeligheden for indbrudsforsøg i 2023 er dermed på det lavest målte niveau i undersøgelsesperioden og statistisk signifikant mindre end i 2022 og i perioden 2014-2022 samlet set. Det bemærkes, at faldet i anmeldelsestilbøjeligheden for indbrudsforsøg er baseret på relativt få observationer og derfor forbundet med betydelig usikkerhed.

¹² Sætningen er ændret sammenlignet med en tidligere version af rapporten. Det er ikke muligt at inkludere data fra 2012-2013 i opgørelsen, da det ikke er muligt at skelne mellem fuldbyrdet indbrud og indbrudsforsøg i materialet fra disse år.

Samlet set adskiller anmeldelsestilbøjeligheden for fuldbyrdet indbrud og indbrudsforsøg i 2023 sig ikke fra 2022, men betragtes hele undersøgelsesperioden er anmeldelsestilbøjeligheden statistisk signifikant mindre i 2023 end i perioden 2014-2022 samlet set.

3.1 Indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus

I 2023 er der tilføjet nye, separate spørgsmål om udsathed for indbrud i 'garage, kælder, loftsrum eller udhus'.¹³ I 2023 angiver 3,8 pct. af respondenterne, at de har været udsat for indbrud i deres garage, kælder, loftsrum eller udhus inden for det seneste år. Dette svarer til 162.000-192.000 personer i alderen 16-79 år.

Ovenstående andel er udregnet på baggrund af alle respondenter, det vil sige også personer, som hverken har garage, kælder, loftsrum eller udhus og derfor ikke kan udsættes for denne type kriminalitet. Betragtes alene de respondenter, der har en garage, kælder, et loftsrum eller udhus, er det 4,4 pct. af respondenterne, der angiver at have været udsat for indbrud.

Tabel 6

Ofre for indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus, 2023.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2023	3,8 %	(3,5 % - 4,2 %)	177.000	(162.000 - 192.000)	472

Blandt de adspurgte angiver 48 pct. af ofrene for indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus, at de har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis. Anmeldelsestilbøjeligheden for indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus er dermed statistisk signifikant lavere end anmeldelsestilbøjeligheden for indbrud i private hjem, hvor 62 pct. angiver, at indbruddet er anmeldt.

3.2 Indbrud i sommerhus eller fritidshus

Der er også tilføjet nye, separate spørgsmål om udsathed for indbrud i sommerhus eller fritidshus i 2023,¹⁴ og her er det 0,7 pct. af respondenterne, der angiver at have været udsat

¹³ Spørgsmålet om udsathed lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de seneste 12 måneder nogen, der har begået indbrud eller forsøgt at begå indbrud i din garage, kælder, loftsrum eller dit udhus?"

¹⁴ Spørgsmålet om udsathed lyder: "Er der – så vidt du ved – inden for de seneste 12 måneder nogen, der har begået indbrud eller forsøgt at begå indbrud i dit sommerhus eller fritidshus?"

inden for det seneste år. Dette svarer til, at 24.000-37.000 personer i alderen 16-79 år årligt er udsat for indbrud i deres sommerhus eller fritidshus.

Ovenstående andel er udregnet på baggrund af alle respondenter, det vil sige også personer, som hverken har garage, kælder, loftsrum eller udhus og derfor ikke kan udsættes for denne type kriminalitet. Betragtes alene de respondenter, der har et sommerhus eller fritidshus, er det 1,7 pct., der angiver at have været udsat for indbrud.

Tabel 7

Ofre for indbrud i sommerhus eller fritidshus, 2023.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2023	0,7 %	(0,5 % - 0,8 %)	31.000	(24.000 - 37.000)	99

I alt 64 pct. af ofrene for indbrud i sommerhus eller fritidshus angiver, at de har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis.

4

Hærværk

Tabel 8 viser udviklingen i befolkningens udsathed for hærværk inden for det seneste år.

Tabel 8

Ofre for hærværk, 2005-2023.¹⁵

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal ¹⁶
2005	8,1 %	(6,9 % - 9,3 %)	318.000	(271.000 - 366.000)	149
2006	7,0 %	(6,1 % - 8,0 %)	279.000	(241.000 - 315.000)	186
2007	6,6 %	(5,5 % - 7,7 %)	265.000	(220.000 - 307.000)	124
2008	8,8 %	(7,5 % - 10,1 %)	355.000	(304.000 - 406.000)	152
2009	5,2 %	(4,5 % - 5,9 %)	211.000	(182.000 - 239.000)	188
2010	5,7 %	(5,2 % - 6,2 %)	234.000	(213.000 - 254.000)	435
2011	6,1 %	(5,6 % - 6,5 %)	249.000	(232.000 - 267.000)	662
2012	4,8 %	(4,4 % - 5,2 %)	199.000	(184.000 - 216.000)	513
2013	4,7 %	(4,3 % - 5,0 %)	194.000	(178.000 - 210.000)	506
2014	4,6 %	(4,0 % - 5,1 %)	191.000	(168.000 - 213.000)	251
2015	4,4 %	(3,9 % - 5,0 %)	187.000	(165.000 - 210.000)	243
2016	4,5 %	(3,9 % - 5,0 %)	189.000	(167.000 - 212.000)	244
2017	4,3 %	(3,8 % - 4,9 %)	186.000	(163.000 - 208.000)	225
2018	3,8 %	(3,3 % - 4,3 %)	165.000	(142.000 - 185.000)	207
2019	4,0 %	(3,5 % - 4,6 %)	174.000	(152.000 - 196.000)	220
2020	4,2 %	(3,7 % - 4,7 %)	180.000	(159.000 - 200.000)	250
2021	3,7 %	(3,2 % - 4,1 %)	158.000	(137.000 - 177.000)	201
2022	3,6 %	(3,1 % - 4,1 %)	155.000	(135.000 - 177.000)	177
2023	3,9 %	(3,5 % - 4,2 %)	179.000	(163.000 - 193.000)	482

¹⁵ Enkelte estimater for antallet af ofre afviger en smule fra tidligere års rapporter som følge af mere dybdegående analyser på området.

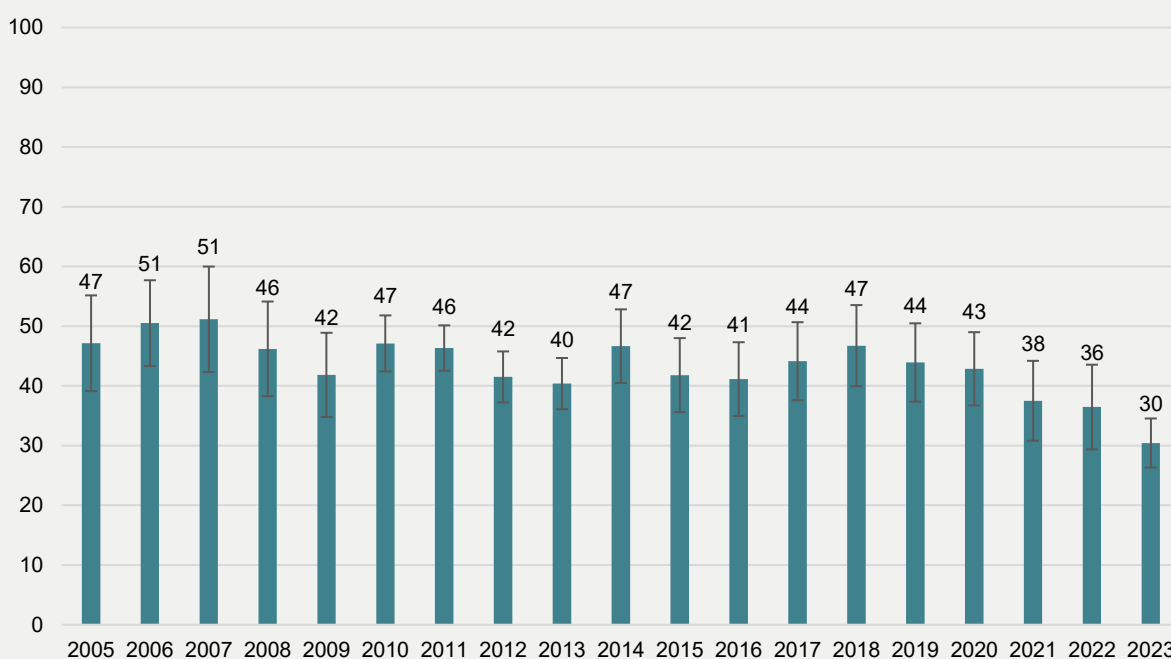
¹⁶ Den store variation i det uvægtede antal udsatte skyldes, at der i nogle år er spurgt til hærværk i flere måneder af undersøgelsen end i andre år.

I 2023 angiver 3,9 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen svarende til 163.000-193.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år, at de har været udsat for hærværk, f.eks. rudeknusning, at den pågældendes bildæk er blevet skåret op, eller at andre ting er blevet ødelagt.¹⁷ Andelen i 2023 adskiller sig ikke fra 2022, men der ses en tendens til en mindre andel udsatte i 2023 end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.

Figur 2 viser anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk. I 2023 angiver 30 pct. af ofrene for hærværk, at de har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis. Anmeldelsestilbøjeligheden for hærværk varierer i undersøgelsesperioden uden en entydig udviklingstendens set over hele perioden. Der ses dog en tendens til faldende anmeldelsestilbøjelighed de seneste fem år, og i 2023 er anmeldelsestilbøjeligheden på det laveste niveau, der er målt. Anmeldelsestilbøjeligheden i 2023 adskiller sig ikke statistisk signifikant fra 2022, men den er mindre end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.

Figur 2

Pct. af ofre for hærværk der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2005-2023, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

¹⁷ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du været udsat for hærværk f.eks. rudeknusning, at dine bildæk er blevet skåret op, eller at andre ting er blevet ødelagt inden for de seneste 12 måneder?"

5

Vold

Tabel 9 viser udviklingen i befolkningens udsathed for vold inden for det seneste år.

Tabel 9

Ofre for vold, 2005-2023.¹⁸

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2005	1,8 %	(1,5 % - 2,0 %)	69.000	(60.000 - 79.000)	177
2006	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	65.000	(55.000 - 74.000)	166
2007	1,8 %	(1,6 % - 2,1 %)	73.000	(63.000 - 83.000)	174
2008	2,0 %	(1,8 % - 2,3 %)	82.000	(71.000 - 92.000)	191
2009	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	55.000	(47.000 - 64.000)	129
2010	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	58.000	(49.000 - 67.000)	152
2011	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	67.000	(58.000 - 76.000)	157
2012	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	63.000	(54.000 - 72.000)	145
2013	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	59.000	(50.000 - 68.000)	142
2014	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	55.000	(46.000 - 63.000)	117
2015	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 65.000)	133
2016	1,7 %	(1,4 % - 1,9 %)	71.000	(61.000 - 80.000)	166
2017	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	66.000	(57.000 - 76.000)	139
2018	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 75.000)	141
2019	1,5 %	(1,3 % - 1,7 %)	65.000	(55.000 - 74.000)	134
2020	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	56.000	(47.000 - 64.000)	135
2021	1,1 %	(1,0 % - 1,3 %)	49.000	(41.000 - 57.000)	103
2022	1,5 %	(1,3 % - 1,8 %)	67.000	(57.000 - 76.000)	130
2023	1,4 %	(1,2 % - 1,6 %)	66.000	(57.000 - 75.000)	147

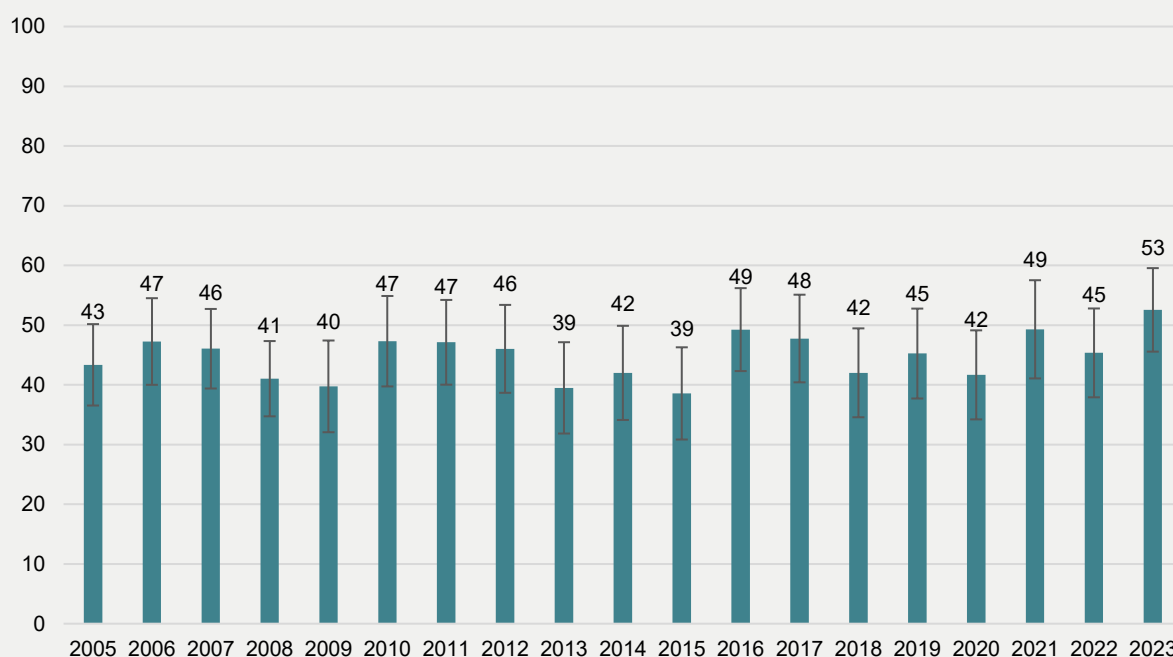
¹⁸ Enkelte tal i tabel 9 afviger en smule fra tidligere års rapporter som følge af mere dybdegående analyser på området.

I 2023 angiver 1,4 pct. af respondenterne, at de har været udsat for vold inden for det seneste år.¹⁹ Dette svarer til 57.000-75.000 personer i alderen 16-79 år. Andelen i 2023 adskiller sig ikke fra andelen i 2022 eller i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set og er på niveau med årene op til COVID-19.

Figur 3 viser udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for vold. I 2023 angiver 53 pct. af ofrene for vold, at de har anmeldt volden til politiet, eller at politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis. Der ses nogen variation i anmeldelsestilbøjeligheden for vold over årene. I 2023 er anmeldelsestilbøjeligheden på det højeste niveau i undersøgelsesperioden, Den adskiller sig ikke statistisk signifikant fra året forinden, men der er en tendens til større anmeldelsestilbøjelighed end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.²⁰

Figur 3

Pct. af ofre for vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2005-2023, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

¹⁹ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Forekomsten af vold diskuteres meget for tiden. Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for vold eller trusler, som var så alvorlige, at du blev bange?". Svarkategorierne er "Ja, både vold og trusler", "Ja, vold", "Ja, trusler" og "Nej". Analysen omfatter alene personer, der har svaret, at de har været udsat for både vold og trusler eller vold.

²⁰ Det fremgik af en tidligere version af rapporten, at anmeldelsestilbøjeligheden var statistisk signifikant større i 2023 end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.

5.1

Partnervold

I offerundersøgelserne er omfanget af partnervold traditionelt undersøgt ved at se på, hvor stor en andel af respondenterne, som svarer bekræftende på spørgsmålet om udsathed for vold, og som samtidig svarer, at gerningspersonen ved det seneste voldstilfælde var en på besvarelestidspunkt nuværende eller tidligere partner.

Tabel 10 viser, at det er syv pct. af voldsopfrene, der oplyser, at gerningspersonen ved det seneste voldstilfælde var en nuværende eller tidligere partner. Dette tal svarer til 0,1 pct. af befolkningen eller 4.000-5.000 personer i alderen 16-74 år [16-79 år i 2023]. Som følge af at datagrundlaget i de enkelte år er meget spinkelt, er det ikke muligt at foretage en udviklingsanalyse af udsathed for vold begået af en nuværende eller tidligere partner år for år.

Betragtes anmeldelsestilbøjeligheden er denne statistisk signifikant lavere for ofre, der har være udsat for vold af en nuværende eller tidligere partner, end for de øvrige voldsopfre i undersøgelsesperioden.

Tabel 10

Omfanget af partnervold, 2005-2023.

	Andel
Andel af voldsopfre udsat for partnervold	7 %
Andel af befolkningen udsat for partnervold	0,1 %
Estimeret antal årligt udsatte (afrundet til nærmeste tusinde)	5.000
95 % sikkerhedsintervaller	(4.000 - 5.000)

Sammenlignet med andre undersøgelser finder offerundersøgelserne en lavere forekomst af partnervold, hvilket givetvis hovedsageligt skyldes, at definitionen af vold i offerundersøgelserne er sprogligt mere kortfattet afgrænset, mindre specificerende og implicit mere fokuseret på den relativt alvorligere del af volden, samt at voldsopfrene kun bliver bedt om at identificere gerningspersonen til den seneste voldsepisode. I offerundersøgelserne er voldsspørgsmålet desuden formuleret således, at volden skal have været så alvorlig, at offeret blev bange, hvilket selv ved meget alvorlige voldsepisoder ikke nødvendigvis er tilfældet ved partnervold (se f.eks. afsnit 4.4 om normalisering og negligering af partnervold i (Hansen & Pedersen 2022), og hvilket derfor kan have medført underrapportering og som følge heraf underestimering af partnervold.

På den baggrund er der i offerundersøgelsen i 2023 tilføjet et nyt, selvstændigt spørgsmål om udsathed for partnervold. Spørgsmålsformuleringen lyder: ”Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for, at din nuværende eller tidligere partner med vilje har skubbet dig hårdt, slået, sparket eller på anden måde udsat dig for fysisk vold?”

Opgørelsen i tabel 11 dækker over de respondenter, der i 2023 angiver at have været udsat for partnervold som den seneste voldsepisode – som opgjort ovenfor – samt de respondenter, der har svaret bekræftende på det nye spørgsmål. Ved brug af denne opgørelsesmetode er det samlet set 1,1 pct. af respondenterne, der oplyser, at de har været udsat for partnervold inden for det seneste år. Dette svarer til 42.000-58.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år.

Tabel 11

Ofre for partnervold, 2023.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2023	1,1 %	(0,9 % - 1,3 %)	50.000	(42.000 - 58.000)	120

Det er oftest kvinder, der udsættes for partnervold, men kønsforskellene er væsentligt mindre i den nye opgørelse end i den tidligere. Senere i år udkommer en rapport med uddybende analyser fra offerundersøgelserne, hvor der ses nærmere på køn og andre karakteristika ved offeret, gerningspersonen, gerningssituationen og volden.

Der ses også her en relativt lav anmeldelsestilhøjelighed blandt ofre for partnervold. I 2023 angiver 15 pct. af ofrene for partnervold, at de selv har anmeldt hændelsen til politiet, mens yderligere fire pct. angiver, at politiet fik kendskab til volden på anden vis.

6 Psykisk vold

Fra og med 2020 er der i offerundersøgelserne spurgt til udsathed for psykisk vold.²¹ I 2023 angiver 2,7 pct. at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, jf. tabel 12. Dette svarer til 114.000-139.000 personer i alderen 16-79 år. Andelen af udsatte inden for det seneste år adskiller sig ikke væsentligt fra de forudgående tre år.

Tabel 12

Ofre for psykisk vold, 2020-2023.

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2020	2,5 %	(2,3 % - 2,8 %)	109.000	(97.000 - 120.000)	294
2021	2,5 %	(2,2 % - 2,8 %)	108.000	(95.000 - 119.000)	264
2022	2,6 %	(2,3 % - 2,9 %)	113.000	(101.000 - 126.000)	266
2023	2,7 %	(2,5 % - 3,0 %)	127.000	(114.000 - 139.000)	337

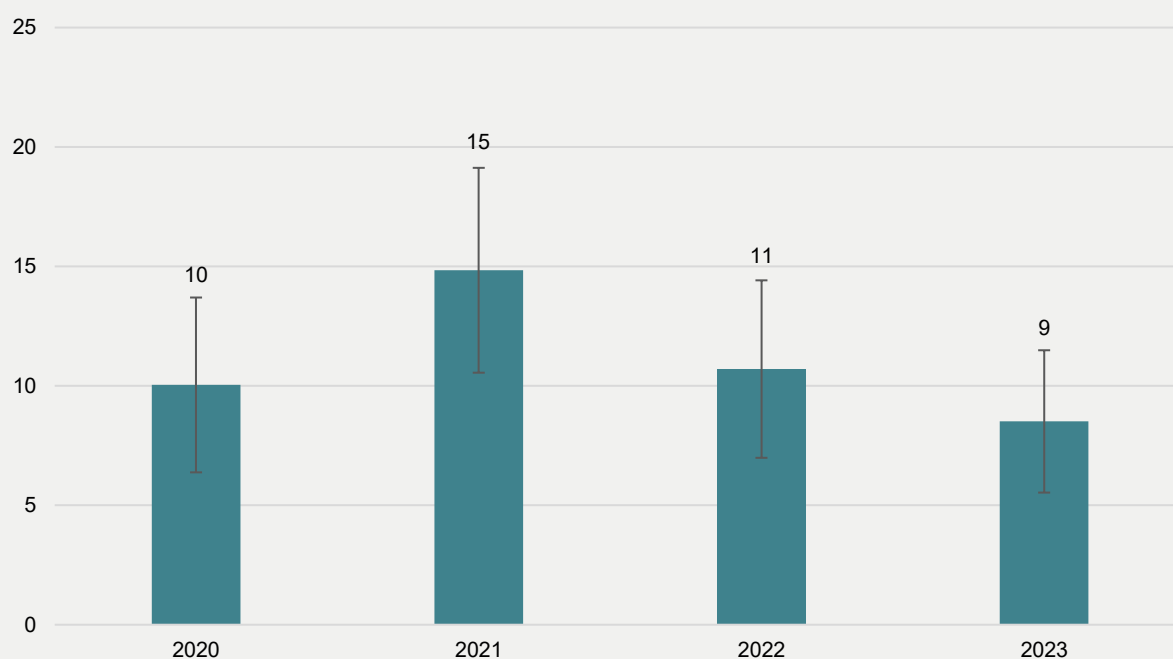
²¹ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for psykisk vold? Det vil sige, at en person nært knyttet til din husstand gentagne gange over en periode har udsat dig for groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd med henblik på at styre dig." Baggrunden for spørgsmålet er, at der den 1. april 2019 trådte en ny straffelovsbestemmelse i kraft, der kriminaliserer psykisk vold, jf. straffelovens § 243. For bekræftende svar er der opfølgende spurgt om udsathed indenfor de seneste 12 måneder.

Fem pct. af de ofre, som i 2023 angiver at have været udsat for psykisk vold inden for det seneste år, har selv anmeldt volden til politiet, mens politiet har fået kendskab til volden på anden vis i yderligere fire pct. af tilfældene. De variationer, der ses i anmeldelsestilbøjeligheden over årene, er ikke statistisk signifikante. Dog ses en tendens til lavere anmeldelsestilbøjelighed i 2023 end i perioden 2020-2022 samlet set.

Ifølge oplysningerne i offerundersøgelsen skulle der være registreret langt flere anmeldelser af psykisk vold hos politiet, end det er tilfældet. Forskellen mellem tallene kan blandt andet skyldes, at psykisk vold ofte rapporteres/anmeldes til politiet sammen med andre forbrydelser. Nogle anmeldelser kan derfor vise sig også at handle om noget andet og kan derfor være registreret som eksempelvis vold, trusler om vold, ulovlig tvang, stalking eller seksuelle overgreb. En del af forklaringen kan imidlertid også være, at mange svarpersoner har en bredere opfattelse af, hvad psykisk vold er, end den der er afgrænset i straffeloven, og at politiet derfor ikke har oprettet henvendelsen som en anmeldelse.

Figur 4

Pct. af ofre for psykisk vold der har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til forholdet på anden vis, 2020-2023, med angivelse af statistiske sikkerhedsintervaller.

I offerundersøgelsen er der fra og med 2008 spurgt ind til tvangssamleje/voldtægt. I 2019 blev der ændret i spørgsmålsformuleringen, således at spørgsmålet, der tidligere blev formuleret som udsathed for 'tvangssamleje', nu formuleres som udsathed for 'voldtægt'. Denne ændring i spørgsmålsformuleringen synes ikke at have haft betydning for besvarelsene. På den baggrund og for at øge læsevenligheden anvendes betegnelsen voldtægt i indeværende afsnit for hele undersøgelsesperioden. Fra og med 2019 er spørgsmålet om voldtægt desuden også stillet til mænd, mens det førhen alene blev stillet til kvinder.

Fra og med 2021 er spørgsmålet om voldtægt igen ændret, så spørgsmålsformuleringen passer med den samtykkebaserede voldtægtslovgivning, der trådte i kraft den 1. januar 2021, se Pedersen et al. 2022 for mere herom.²²

I 2023 svarer 4,0 pct. af de kvindelige respondenter bekræftende på spørgsmålet om udsathed for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste fem år*, jf. tabel 13. Dette svarer til 81.000-101.000²³ kvinder i befolkningen i alderen 16-79 år. Der er dermed en tendens til øget udsathed blandt de kvindelige respondenter i 2023 sammenlignet med 2022, som dog skal ses i lyset af den udvidede målgruppe, jf. afsnit 1.1. Betragtes alene de 16-74-årige kvinders udsathed for voldtægt/forsøg herpå er stigningen fra 2022 til 2023 statistisk signifikant, se evt. også rapportens bilag. Samles tal fra flere år, er andelen af kvinder, der i 2021-2023 oplyser at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste fem år, statistisk signifikant større end i de forudgående tre år (2018-2020) samlet set og ligeledes end i perioden 2008-2020 samlet set. Den relativt store andel i 2021-2023 kan hænge sammen med ændringen i spørgsmålsformuleringen, som følger af den samtykkebaserede voldtægtslovgivning. Der er dog også indikationer på en stigning i andelen af udsatte kvinder i årene op til ændringen, men idet spørgsmålet dækker en periode på fem år, er det ikke muligt at komme tidspunktet for stigningen nærmere. Der kan også i befolkningen, uanset hvordan spørgsmålene er stillet, have udviklet sig en udvidet opfattelse af, hvad voldtægt er, og hvilke situationer det dækker over, som det tidligere har været tilfældet, jf. Pedersen & Balvig 2023.

Blandt mænd er det 0,4 pct. af respondenterne, der i 2023 svarer bekræftende på spørgsmålet om udsathed for voldtægt *inden for de seneste fem år*. Dette svarer til 5.000-12.000²⁴ mænd i befolkningen i alderen 16-79 år. Det bemærkes, at udregningen er baseret på få observationer og derfor behæftet med betydelig usikkerhed.

²² Den nye spørgsmålsformulering lyder: "Har du inden for de seneste 5 år været udsat for voldtægt eller forsøg herpå, dvs. at en person har haft eller har forsøgt at have samleje med dig, uden at du samtykkede heri?"

²³ Det estimerede antal kvindelige ofre i et 5-årsperspektiv er 91.000. Det fremgik af en tidligere version af rapporten, at det var 81.000-102.000. Dette er nu rettet til 81.000-101.000.

²⁴ Det estimerede antal mandlige ofre i et 5-årsperspektiv er 9.000.

Tabel 13Ofre for voldtægt eller forsøg herpå inden for de seneste 5 år, 2008-2023, pct.

	Andel ofre (kvinder)	Andel ofre (mænd)	Andel ofre (mænd og kvinder)
2008	0,7 %	-	-
2009	1,0 %	-	-
2010	0,9 %	-	-
2011	1,3 %	-	-
2012	0,9 %	-	-
2013	1,2 %	-	-
2014	1,4 %	-	-
2015	1,9 %	-	-
2016	2,0 %	-	-
2017	1,8 %	-	-
2018	2,2 %	-	-
2019	2,2 %	0,4 %	1,3 %
2020	2,4 %	0,4 %	1,4 %
2021	3,4 %	0,4 %	1,9 %
2022	3,3 %	0,5 %	1,9 %
2023	4,0 %	0,4 %	2,2 %
I alt	1,9 %	0,4 %	1,7 %
Uvægtede antal	1.379	88	802

I 2008-2020 angiver 0,3 pct. af de kvindelige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*. Den tilsvarende andel i perioden 2021-2023 er 0,7 pct., hvilket som nævnt kan hænge sammen med ændringen af spørgsmålsformuleringen. Andelen i 2021-2023 svarer til, at 12.000-17.000²⁵ kvinder i befolkningen [i alderen 16-74 år i 2021-2022 og 16-79 år i 2023] årligt oplever at blive udsat for voldtægt eller forsøg herpå. Da der er tale om få observationer, er det ikke muligt at se på udviklingen i kvinders udsathed for voldtægt eller forsøg herpå inden for det seneste år.

I 2019-2020 angiver 0,1 pct. af de mandlige respondenter at have været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for det seneste år*. I 2021-2023 er andelen den samme. På grund af

²⁵ Det estimerede antal kvindelige ofre i et 1-årsperspektiv er 15.000 (afrundet til nærmeste tusinde).

de meget få observationer er det ikke meningsfuldt at estimere, hvor mange mandlige ofre for voldtægt dette svarer til i befolkningen.

Det er omkring hvert femte voldtægtsoffer i hele undersøgelsesperioden (2008-2023), der har været udsat for voldtægt eller forsøg herpå *inden for de seneste fem år*, som har anmeldt det til politiet, eller hvor politiet har fået kendskab til hændelsen på anden vis. Dette gør sig gældende for både mænd og kvinder. Grundet få observationer er det ikke muligt at undersøge udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for voldtægt fra år til år.

8

Øvrige seksuelle krænkelser

Tabel 14 viser, hvor stor en andel af respondenterne i offerundersøgelserne der angiver at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt inden for det seneste år. Dette spørgsmål indgik for første gang i offerundersøgelsen i 2019.²⁶

Det ses af tabellen, at 1,7 pct. af respondenterne i 2023 angiver at have været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt inden for det seneste år. Dette svarer til 69.000-89.000 personer i alderen 16-79 år. Andelen er statistisk signifikant større end i 2022 og i de forudgående år (2019-2022) samlet set.

Tabel 14

Ofre for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt, 2019-2023.²⁷

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2019	1,2 %	(1,0 % - 1,5 %)	54.000	(45.000 - 62.000)	117
2020	1,2 %	(1,0 % - 1,4 %)	52.000	(44.000 - 60.000)	135
2021	1,1 %	(0,9 % - 1,3 %)	47.000	(39.000 - 55.000)	119
2022	1,3 %	(1,1 % - 1,5 %)	57.000	(48.000 - 66.000)	116
2023	1,7 %	(1,5 % - 1,9 %)	80.000	(69.000 - 89.000)	183

Seksuelle krænkelser begås i langt de fleste tilfælde mod kvinder. I 2023 er godt syv ud af ti ofre for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt således kvinder.

I perioden 2020-2023²⁸ gør følgende sig gældende: 53 pct. af de seksuelle krænkelser drejer sig om berøring intime steder på kroppen, 18 pct. vedrører blottelse, 20 pct. drejer sig om

²⁶ Spørgsmålsformuleringen lyder: "Har du inden for de seneste 12 måneder været udsat for andre former for seksuelle krænkelser end voldtægt? Dette kan f.eks. være blottelse, at du er blevet tvunget til berøring intime steder på egen eller andres kroppe, oralsex, at nogen har videregivet eller truet med at videregive meddelelser, videoer eller billeder af seksuel karakter, at du selv har oplevet dig tvunget til at dele sådanne billeder m.v., eller lignende seksuel krænkelser, hvor det var imod din vilje?"

²⁷ Enkelte tal i tabel 14 afviger en smule fra tidligere års rapporter som følge af mere dybdegående analyser på området.

²⁸ Andelen, der angiver at have været udsat for de forskellige typer af seksuelle krænkelser, kan ikke sammenlignes med tallene fra offerundersøgelsen i 2019, da der var fejl i dataleverancen det år.

uberettiget videredeling af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, seks pct. drejer sig om tvang til at sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter under trussel om videredeling af andre private oplysninger/informationer, mens den seksuelle krænkelse har været af typen tvungen oralsex i otte pct. af tilfældene. Det bemærkes, at respondenterne har mulighed for at vælge flere typer af seksuelle krænkelser i besvarelsen af spørgsmålet.

Fra og med august 2020 er der stillet spørgsmål om sextortion. Sextortion dækker over de tilfælde af uberettiget videredeling af billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, samt tvang til at sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter under trussel om videredeling af andre private oplysninger/informationer, hvor gerningspersonens motiv har været at afpresse offeret. Gerningspersonen kan f.eks. afpresse offeret til at overføre penge, sende billeder, videoer eller meddelelser af seksuel karakter, optræde i grænseoverskridende og ydmygende situationer eller mødes for at have seksuel omgang. I alt 33 personer har svaret bekræftende på disse spørgsmål i perioden fra og med august 2020 til og med 2023, og det er derfor ikke muligt at foretage nærmere analyser af denne type af kriminalitet i rapporten.

I 2019-2023 angiver 11 pct. af ofre for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt, at de har anmeldt det til politiet, eller at politiet har fået kendskab til hændelsen på anden vis. På grund af få observationer er det ikke muligt at undersøge udviklingen i anmeldelsestilbøjeligheden for øvrige seksuelle krænkelser end voldtægt.

I 2023 angiver 4,1 pct. af respondenterne i offerundersøgelsen, at de inden for det seneste år har været udsat for kriminalitet begået på internettet, herunder misbrug af betalingskortoplysninger, bedrageri ved samhandel på internettet, kontaktbedrageri og misbrug af personoplysninger, jf. tabel 15. Andelen i 2023 er statistisk signifikant større end i 2022 og svarer til, at 173.000-204.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år årligt oplever at blive udsat for kriminalitet begået på internettet. Andelen i 2023 adskiller sig derimod ikke statistisk signifikant fra den tilsvarende andel i 2018-2022 samlet set.

Tabel 15

Ofre for kriminalitet begået på internettet (ekskl. forsøg og hadefulde ytringer på internettet), 2018-2023.²⁹

	Andel ofre	95 % sikkerhedsinterval	Antal ofre	95 % sikkerhedsinterval	Uvægtede antal
2018 ³⁰	3,5 %	(3,1 % - 3,8 %)	150.000	(135.000 - 164.000)	392
2019	4,5 %	(4,2 % - 4,9 %)	195.000	(178.000 - 211.000)	505 ³¹
2020	4,3 %	(3,9 % - 4,6 %)	185.000	(169.000 - 199.000)	544
2021	3,5 %	(3,1 % - 3,8 %)	148.000	(134.000 - 162.000)	409
2022	3,4 %	(3,1 % - 3,8 %)	147.000	(133.000 - 162.000)	363
2023	4,1 %	(3,8 % - 4,4 %)	189.000	(173.000 - 204.000)	548

²⁹ I tidligere års rapporter med hovedtal fra offerundersøgelserne indgik hadefulde ytringer på internettet i opgørelsen af ofre for kriminalitet begået på internettet, men da hadforbrydelser behandles separat i den årlige rapport med uddybende analyser fra offerundersøgelserne fra og med rapporten i 2022, er opgørelsen af hadefulde ytringer på internettet flyttet dertil. Det kan dog oplyses, at det i 2023 er 0,6 pct. af respondenterne – svarende til 21.000-32.000 personer i befolkningen i alderen 16-79 år – der angiver, at de har været udsat for hadefulde ytringer på internettet inden for det seneste år.

³⁰ I 2018 indeholdt spørgsmålet vedrørende udsathed for kriminalitet begået på internettet også udsathed for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser. Fra og med 2019 er denne type af kriminalitet ikke længere inkluderet i afgrænsningen af kriminalitet begået på internettet, men indgår derimod i afsnittet om seksuelle krænkelser. Andelen af udsatte for uberettiget videregivelse af private billeder, videoer eller meddelelser er relativt set så lille, at den ikke har nævneværdig betydning for den samlede andel udsatte for kriminalitet begået på internettet. Endvidere skal det bemærkes, at uberettiget videregivelse ikke nødvendigvis foregår digitalt eller over internettet.

³¹ Dette antal er korrigeret fra tidligere års rapporter.

Blandt ofrene for kriminalitet begået på internettet har størstedelen været udsat for bedrageri ved samhandel på internettet – svarende til at 1,8 pct. af befolkningen i alderen 16-79 år har været udsat for dette inden for det seneste år, jf. tabel 16. Samtidig har 1,6 pct. været udsat for misbrug af betalingskortoplysninger.

Tabel 16

Ofre for kriminalitet begået på internettet (ekskl. forsøg) fordelt efter kriminalitetens art, 2023.

	Andel ofre	95 % sikker- hedsinterval	Antal ofre	95 % sikker- hedsinterval	Uvægtede antal
Misbrug af betalingskort- oplysninger	1,6 %	(1,4 % - 1,9 %)	76.000	(66.000 - 86.000)	219
Bedrageri ved samhandel på internettet	1,8 %	(1,6 % - 2,1 %)	85.000	(74.000 - 95.000)	257
Kontaktbedrageri (dvs. over- ført penge til en person, som viste sig at være en bedrager)	0,6 %	(0,5 % - 0,7 %)	27.000	(21.000 - 33.000)	66
Misbrug af personoplysninger	0,4 %	(0,3 % - 0,6 %)	21.000	(16.000 - 26.000)	54

Blandt de adspurgte i 2023 oplyser 40 pct. af ofrene for misbrug af betalingskortoplysninger, at de selv har anmeldt det til politiet, eller at politiet fik kendskab til det på anden vis. Denne andel adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i perioden 2018-2022 samlet set.

I 2023 oplyser 29 pct. af ofrene for bedrageri ved samhandel på internettet, at de selv har anmeldt det til politiet, eller at politiet fik kendskab til det på anden vis. Andelen er statistisk signifikant mindre end i 2022 men adskiller sig ikke fra perioden 2018-2022 samlet set.

Anmeldelsestilbøjeligheden for kontaktbedrageri og misbrug af personoplysninger er i begge tilfælde 38 pct. i perioden 2018-2023 samlet set.

Bekymring for kriminalitet

I offerundersøgelsen spørges respondenterne til deres bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet samt til deres bekymring for kriminalitet i samfundet.

Tabel 17 viser udviklingen i bekymringen for personligt at blive udsat for kriminalitet.³² I 2023 svarer 11 pct., at de 'næsten hele tiden' eller 'ofte' tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet. Andelen er statistisk signifikant større end i 2022, men mindre end i de forudgående ti år (2013-2022) samlet set.

I 2023 angiver 62 pct. af respondenterne omvendt, at de 'sjældent' eller 'aldrig' tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet. Dette er en statistisk signifikant mindre andel end i 2022. Sammenlignet med de forudgående ti år (2013-2022) er der i 2023 en tendens til en mindsket andel, der angiver, at de 'sjældent' eller 'aldrig' tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, hvilket dog skal ses i lyset af udvidelsen af målgruppe, jf. afsnit 1.1. Betragtes de 16-74-årige er andelen statistisk signifikant mindre.

³² Spørgsmålsformuleringen lyder: "Hvor ofte tænker du på risikoen for at blive offer for kriminalitet, det vil sige at blive overfaldet, udsat for tyveri, hærværk eller lignende?"

Tabel 17

Respondenter fordelt efter hvor ofte de tænker på risikoen for personligt at blive udsat for kriminalitet, 2005-2023, pct.

	Næsten hele tiden	Ofte	Af og til	Sjældent	Aldrig	Alle	Uvægtede antal
2005	2 %	11 %	26 %	40 %	22 %	100 %	1.943
2006	1 %	11 %	21 %	40 %	27 %	100 %	2.842
2007	2 %	10 %	20 %	39 %	29 %	100 %	1.990
2008	3 %	16 %	24 %	35 %	22 %	100 %	1.940
2009	3 %	10 %	18 %	34 %	36 %	100 %	7.554
2010	2 %	9 %	17 %	34 %	37 %	100 %	11.614
2011	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.735
2012	2 %	8 %	18 %	35 %	37 %	100 %	11.554
2013	2 %	11 %	24 %	39 %	25 %	100 %	11.397
2014	2 %	10 %	24 %	40 %	24 %	100 %	11.417
2015	2 %	9 %	25 %	42 %	22 %	100 %	11.471
2016	2 %	11 %	29 %	40 %	17 %	100 %	12.147
2017	2 %	12 %	29 %	41 %	16 %	100 %	11.680
2018	2 %	10 %	28 %	42 %	19 %	100 %	11.254
2019	2 %	10 %	28 %	42 %	17 %	100 %	11.334
2020	1 %	9 %	26 %	46 %	18 %	100 %	13.212
2021	2 %	8 %	24 %	47 %	19 %	100 %	12.377
2022	1 %	8 %	23 %	47 %	22 %	100 %	11.311
2023	2 %	9 %	28 %	45 %	17 %	100 %	13.648

Fra og med oktober 2015 er der i offerundersøgelsen stillet et spørgsmål om bekymring for vold og anden kriminalitet i samfundet.³³ Stikprøven i 2015 er derfor væsentligt mindre end stikprøverne i 2016-2023, jf. tabel 18.

I 2023 oplyser 35 pct. af respondenterne, at de er 'meget bekymret' eller 'en del bekymret' for vold og anden kriminalitet i samfundet. Andelen adskiller sig ikke fra den tilsvarende andel i 2022, men den er statistisk signifikant mindre end i perioden 2015-2022 samlet set.

Omvendt oplyser 65 pct. af respondenterne i 2023, at de 'kun (er) lidt bekymret' eller 'slet ikke bekymret' for vold og anden kriminalitet i samfundet. Denne andel adskiller sig heller ikke fra den tilsvarende andel i 2022, men den er statistisk signifikant større end i perioden 2015-2022 samlet set.

Tabel 18

Respondenter fordelt efter i hvilken grad de er bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet, 2015-2023, pct.

	Meget bekymret	En del bekymret	Kun lidt bekymret	Slet ikke bekymret	Alle	Uvægtede antal
2015	18 %	26 %	41 %	15 %	100 %	2.649
2016	21 %	30 %	37 %	12 %	100 %	12.146
2017	20 %	30 %	38 %	11 %	100 %	11.688
2018	18 %	29 %	40 %	13 %	100 %	11.253
2019	18 %	30 %	40 %	12 %	100 %	11.336
2020	14 %	27 %	44 %	16 %	100 %	13.220
2021	13 %	26 %	46 %	15 %	100 %	12.375
2022	11 %	24 %	46 %	18 %	100 %	11.309
2023	8 %	27 %	50 %	15 %	100 %	13.648

³³ Spørgsmålsformuleringen lyder: "I hvilken grad er du bekymret for vold og anden kriminalitet i samfundet?"

- Balvig, Flemming, & Holmberg, Lars. (2021). *Hvad er der dog sket med børns og unges risikoadfærd?* København: AFFORD.
- Ejrnæs Anders, Scherg, Rune Holst, Cold, Adam Elias Effersøe, & Staunstrup, Jan. (2021). *Natteliv og vold: En geografisk analyse af udviklingen i nattelivsrelateret vold under coronapandemien* (8773492116). Roskilde Universitet
- Hansen, Signe Bech, & Pedersen, Maria Libak. (2022). *Anmeldelsestilbøjelighed i sager om vold og seksualforbrydelser. En undersøgelse af omfanget af og årsager til at borgere undlader at anmelde kriminalitet*. Justitsministeriets Forskningskontor.
- Kruize, Peter, & Kyvsgaard, Britta. (2021). *Effekter af COVID-19 pandemien på indbrud i privat beboelse*. København: Det Kriminalpræventive Råd
- Mannov, Jonas, Østergård, Christian, & Minke, Linda Kjær. (2020). *Kriminalitetsudviklingen i Danmark under Covid-19 pandemien*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Pedersen, Anne-Julie Boesen, Okholm, Mikkel Møller, & Balvig, Flemming. (2021). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2020*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.
- Pedersen, Maria Libak & Balvig, Flemming. (2023). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2022*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.
- Pedersen, Maria Libak, Okholm, Mikkel Møller, & Balvig, Flemming. (2022). *Udsathed for vold og andre former for kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2021*. Justitsministeriet, Københavns Universitet, Det Kriminalpræventive Råd og Rigspolitiet.

Bilagstabel 1

Udsathed for de nævnte former for kriminalitet og bekymring for kriminalitet blandt 16-74-årige og 16-79-årige, 2023.

	16-74 år	16-79 år
Tyveri	6,5 %	6,3 %
Indbrud	2,1 %	2,1 %
Indbrud i garage, kælder, loftsrum eller udhus	3,9 %	3,8 %
Indbrud i sommerhus eller fritidshus	0,6 %	0,7 %
Hærværk	4,0 %	3,9 %
Vold	1,5 %	1,5 %
Partnervold (gammel opgørelsesmåde)	0,3 %	0,2 %
Partnervold (ny opgørelsesmåde)	1,1 %	1,1 %
Psykisk vold	2,9 %	2,7 %
Voldtægt (kvinder)	4,2 %	4,0 %
Øvrige seksuelle krænkelser	1,8 %	1,7 %
Kriminalitet begået på internettet (ekskl. forsøg)	4,5 %	4,4 %
Misbrug af betalingskortoplysninger	1,6 %	1,6 %
Bedrageri ved samhandel på internettet	1,9 %	1,8 %
Kontaktbedrageri	0,6 %	0,6 %
Misbrug af personoplysninger	0,5 %	0,4 %
Hadefulde ytringer	0,6 %	0,6 %
Bekymring for personligt at blive udsat for kriminalitet	-	-
Tænker 'næsten hele tiden' eller 'ofte' på risikoen	10,8 %	10,7 %
Tænker 'sjældent' eller 'aldrig' på risikoen	61,5 %	61,7 %
Bekymring for kriminalitet i samfundet	-	-
'Meget bekymret' eller 'en del bekymret'	34,7 %	35,0 %
'Kun lidt bekymret' eller 'slet ikke bekymret'	65,3 %	65,0 %

**Udsathed for vold og andre former for
kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2023.
Hovedtal.**

Forfattere

Maria Libak Pedersen
Mikkel Møller Okholm
Flemming Balvig

Dato

Maj 2024

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon

72 26 84 00

E-mail

jm@jm.dk

ISBN

978-87-94425-18-6

ISSN

2245-842